

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
นเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓

มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๑๙๐๑/๕๖๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๕๘ ได้บัญญัติบทเฉพาะกาลว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลม” นั้น มหาวิทยาลัยนเรศวรมีปัญหาในทางปฏิบัติ ๒ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง เนื่องจากสภามหาวิทยาลัยฯ กำลังดำเนินการเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยครุวิทยฐานะและชั้นวิทยฐานะ และคาดว่าจะเสร็จไม่ทัน นิสิตปัจจุบันของมหาวิทยาลัยฯ ที่จะจบการศึกษาในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๓๓ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๓) จำนวนประมาณ ๑๒๐ คน แต่มหาวิทยาลัยฯ จะต้องออกใบรับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการจบการศึกษา จึงมีปัญหาว่า

(๑) นิสิตจะสามารถสวมครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยได้โดยภาพประกอบหลักฐาน

(๒) มหาวิทยาลัยฯ จะใช้ตราของมหาวิทยาลัยใดประทับบนหลักฐาน

ประการที่สอง โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ ไม่ได้ระบุว่า การกำหนด สี ตรา และเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยฯ ให้ดำเนินการในลักษณะใด สภามหาวิทยาลัยฯ จึงเห็นสมควรให้ทำเป็นประกาศสภามหาวิทยาลัยฯ แต่มีปัญหาว่า หากมีผู้ละเมิดแล้วจะไม่มีผลทางด้านการลงโทษ

มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงขอหารือปัญหาทั้งสองประการดังกล่าวว่า ควรดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหารือดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนมหาวิทยาลัยนเรศวรแล้ว มีความเห็นว่า ปัญหาตามข้อหารือประการที่หนึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากมหาวิทยาลัยนเรศวรคาดหวังว่าอาจจะดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยครุวิทยฐานะและชั้นวิทยฐานะไม่ทันเวลาการจบการศึกษาของนิสิตของมหาวิทยาลัยฯ ที่จะจบการศึกษาประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๓ ซึ่ง

แม้ว่ามาตรา ๕๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้บัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร ให้นำพระราชกฤษฎีกา ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ตาม แต่การที่จะนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลมได้ นั้น จะต้องเป็นเรื่องที่สามารถนำมาใช้บังคับได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะหรือสภาพของกิจการ เช่น พระราชกฤษฎีกา ประกาศฯ ระเบียบและข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์หรือการปฏิบัติทั่ว ๆ ไป แต่สำหรับครุวิทยฐานะและตราของมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัย จึงไม่อาจที่จะนำครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา และครุวิทยฐานะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙ และตราของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมาใช้กับมหาวิทยาลัยนเรศวรได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงควรจะรีบดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นใช้บังคับให้ทันการณ์

ส่วนข้อที่หาว่านิสิตของมหาวิทยาลัยฯ ที่จบการศึกษาแล้วจะสวมครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยใดถ่ายภาพประกอบในใบรับรองที่มหาวิทยาลัยฯ จะต้องออกเพื่อเป็นหลักฐานในการจบการศึกษา นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) เห็นว่า นิสิตที่ได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยนเรศวรต้องสวมครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยนเรศวร จะสวมครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยอื่นมิได้แต่นิสิตที่จบการศึกษาแล้วและสภามหาวิทยาลัยฯ ยังมีได้อนุมัติให้ปริญญา ย่อมไม่มีสิทธิที่จะสวมครุวิทยฐานะของมหาวิทยาลัย ส่วนข้อที่หาว่า จะใช้ตราของมหาวิทยาลัยใดประทับบนใบรับรอง นั้น เห็นว่า จะต้องใช้ตราของมหาวิทยาลัยนเรศวรประทับ

สำหรับปัญหาตามข้อหาหรือประการที่สองนั้น เห็นว่า ถึงแม้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ มิได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยนเรศวร ก็ตาม แต่โดยที่มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นส่วนราชการในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามข้อ ๒๘ ตี^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙

^๑ มาตรา ๕๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบและข้อบังคับ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๒ ข้อ ๒๘ ตี ทบวงมหาวิทยาลัยมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑.ล๑

๑.ล๑

กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และได้มีพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องหมายราชการไว้โดยเฉพาะแล้ว โดยให้นายกรัฐมนตรีประกาศภาพเครื่องหมายราชการที่กำหนดขึ้นในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีบทบัญญัติกำหนดโทษสำหรับการใช้เครื่องหมายราชการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายราชการไว้แล้วตามมาตรา ๖^๔ มาตรา ๗^๕ และมาตรา ๘^๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งการจัดทำเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เช่น เครื่องหมายราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๓ เครื่องหมายราชการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๕๐) ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ และเครื่องหมายราชการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๘๔) ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ เป็นต้น ดังนั้น การจัดทำเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยนเรศวร และตราของมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นเครื่องหมายราชการอย่างหนึ่ง จึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒

ส่วนการกำหนดสีของมหาวิทยาลัยนเรศวร นั้น เนื่องจากไม่ปรากฏบทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดสีของส่วนราชการหรือของมหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงอาจกำหนดสีของมหาวิทยาลัยฯ โดยจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยนเรศวรได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยนเรศวรแล้ว ตามมาตรา ๑๔ (๑๓)^๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓

^๓ มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีประกาศภาพเครื่องหมายราชการที่กำหนดขึ้นตามความในมาตรา ๕ ก่อนในราชกิจจานุเบกษา

^๔ มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้เครื่องหมายราชการ เว้นแต่หน่วยราชการที่กำหนดเครื่องหมายนั้นจะได้รับอนุญาต

^๕ มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปลอมหรือเลียนเครื่องหมายราชการ ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือทำให้ปรากฏที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ ก็ตาม

^๖ มาตรา ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองพันบาท

^๗ มาตรา ๑๔ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๑๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งมิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ.

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๓